

Univerzita Karlova v Praze

Filozofická fakulta

Ústav anglistiky a amerikanistiky

Tomáš Kejmar

Abstrakt bakalářské práce

THE ROAD NOT TAKEN

Analýza reprezentace významných událostí a osobností irských dějin v období 1916-1923 v irském filmu

Abstract of BA Thesis

An analysis of representation of significant events and personalities of Irish history in the period from 1916-1923 in Irish film.

Praha, květen 2011

vedoucí práce: Clare Wallace, Ph.D.

Abstrakt

Tato bakalářská práce se zaměřuje na období irské historie v letech 1916 až 1923, tedy období, které začíná Velikonočním povstáním a končí Irskou občanskou válkou. Předmětem studie je to, jakým způsobem je toto období zachyceno ve třech celovečerních historických filmech uvedených v posledních dvou desetiletích. Konkrétně se jedná o snímky *The Treaty* (1992), režie Jonathan Lewis; *Michael Collins* (1996), režie Neil Jordan; a *The Wind That Shakes the Barley* (2006), režie Ken Loach, který byl uvedený do české distribuce pod názvem *Kdo seje vítr*. Hlavním cílem této práce je analyzovat způsob, jakým jsou představeny historické události a hlavní postavy filmů, a nabídnout možná vysvětlení, co z daných způsobů zobrazování osob a událostí vyplývá. V závislosti na těchto závěrech je posuzováno i to, jakému účelu mají tyto způsoby nakládání s historickým materiálem sloužit. Vše je opět posuzováno na příkladech z konkrétních filmů. Práce zkoumá kontrast mezi filmy a historickými zdroji a zdůrazňuje rozdíly v místech, kde lze z nesouladu mezi filmovou a psanou historií vyvozovat závěry o záměrech autorů daného snímku.

První kapitola je věnovaná především způsobu, jakým jsou na plátně zobrazováni Michael Collins a Éamon de Valera, kteří jsou hlavními postavami filmů *Michael Collins* a *The Treaty*. Jednotlivé podkapitoly jsou pak věnovány specifickým aspektům zobrazení těchto dvou historických postav. Valná část rozsahu první kapitoly je věnována právě postavě Michaela Collinse, který je hlavním protagonistou ve filmech Neila Jordana i Jonathana Lewise. Důraz je kladen především na způsob, jakým Jordan nakládá s postavou Collinse, který je srovnáván se způsobem, jakým Collinse popisují jeho životopisci, Tim Pat Coogan a Frank O' Connor.

Druhá kapitola se věnuje paralelám patrným při porovnání snímku *Kdo seje vítr* se zbylými filmy. Tyto paralely zahrnují především podobnosti v osudech protagonistů jednotlivých snímků a v zobrazovaných událostech. Druhá kapitola, s využitím historických zdrojů, upozorňuje, analyzuje a vysvětluje paralely týkající se struktury, příběhu i politického obsahu jednotlivých filmů. Hlavní z nosných spojitostí mezi filmy je téma politického rozkolu v rámci úzkého okruhu přátel, či dokonce v rámci rodiny. Tato bolestivá zkušenost byla v daném období velmi častým úkazem, a není proto překvapivé, že je nedílnou součástí osudů jak Damiena a Teddyho, tedy hlavních postav z *Kdo seje vítr*, tak postav Michaela Collinse, Harryho Bolanda a Éamona de Valery, tak, jak je představil Neil Jordan ve svém snímku.

Dvě kratší sekce, věnované především politickým paralelám pojícím jednotlivé filmy, uzavírají druhou kapitolu. První z těchto sekcí se zabývá přerodem koloniálního režimu v Irský svobodný stát. Zdůrazněny a rozebrány jsou především momenty, kde lze poukazovat na takzvanou fázi thermidor, tj. fázi revoluce, kdy nový režim začne v některých aspektech připomínat režim předrevoluční. Druhá sekce se pak zaměřuje na odkaz socialistických a komunistických myšlenek Jamese Connollyho, ideologického vůdce Irské občanské armády, který je patrný zejména ve snímku *Kdo seje vítě*. Celkově se tato práce snaží poukázat na to, že způsob, kterým autoři analyzovaných filmů nakládají s historickou látkou, vypovídá o tom, že jejich záměrem nebylo zobrazit danou éru či postavy přesně a věrohodně, ale nabídnout vlastní alternativní verze historických událostí, které jsou však poznamenány subjektivním pojetím historie svých autorů.